

De verandering zijn

Reizen - de nieuwe standaard van werken

Elke reis is een unieke ervaring. Samen ontdekken, uitdagingen overwinnen en nieuwe koersen uitzetten. Of een reis succesvol is wordt niet bepaald door de voorbereiding of vertrek maar door de fasen daarna: door collectief en coherent te blijven 'doen'

Berend van de Kraats is oud-onderzeebootcommandant en initiatiefnemer van BOOST. Met de maatschappelijk geïntegreerde doetank OceansX werkt hij nu aan een nieuwe manier van organiseren. Hierin staat het menselijk potentieel centraal en wordt het volledig ingezet om te werken aan wat ons dierbaar is.

Alle reizen die ik heb gemaakt bestonden uit vier identieke fasen. De eerste fase was het 'vertrek'. Vertrek ging altijd gepaard met gezonde spanning en chaos onder de bemanning. Daarna volgde de fase van het 'inslingeren' om vervolgens te gaan 'doen' waarvoor je vertrokken was. Op de terugweg was het tijd voor 'reflectie' om de volgende reis weer slimmer en effectiever uit te voeren.

Voorafgaand aan een reis werd een operationeel planningsproces doorlopen. Sommige managementteams maakten daar een kunstwerk van. Dat gaf in de weken voor vertrek veel rust en vertrouwen. Andere managementteams geloofden minder in het tot in detail uitwerken van het proces en moesten vervolgens meer tijd nemen voor coördinatie bij het koffiezetapparaat. Wat ik hiermee wil zeggen is: de voorbereiding tot en met de fase van vertrek heeft nooit een bepalend effect gehad op het succes van de reis. Deze fase zorgde ervoor dat een reis gemaakt kon worden, niet of zij succesvol zou zijn.

Bepalend is de overgang van 'inslingeren' naar 'doen'. Keuzes die daar gemaakt werden, waren doorslaggevend voor het succes. Harde keuzes in de vorm van juist wel of toch niet die specialist in laten vliegen om de (zachte) storingen in de dieselaanpak op te sporen. Maar ook minder tastbare keuzes zoals bijvoorbeeld wel of niet de samenstelling van de nachtdivisie aanpassen. Deze fasen waren hard werken waarbij de gevleugelde uitspraak 'zachte heelmeesters maken stinkende wonden' zeer toepasselijk was. Het kostte veel energie, maar dat resulteerde altijd in een beweging naar gezamenlijke meerwaarde.

In de vredesbedrijfsvoering (binnen en buiten de defensieorganisatie) beseffen we dat we heel druk blijven met de planning en het vertrek. Oftewel, we initiëren de stuurgroep om het plan van aanpak uit te voeren. Dit kost veel organisatorische kolen (zo niet alle) om er vervolgens achter te komen dat het dan eigenlijk pas begint. Bij enkel systematisch denken wordt gezorgd voor projecten, maar zijn verrassingen ontregelend. Reizen impliceert dat verrassingen verwacht, omarmd en vervolgens opgelost worden.

Het overschakelen van denken in projecten naar denken in verrassingen en daarin meebewegen, vraagt een contextuele aanpak. Iedereen die onderdeel is van die context moet meedenken en meedoen. Vanuit een intrinsieke motivatie. Aangetrokken door een boeiend verhaal. Wat is jullie boeiende verhaal waardoor de betrokkenen van een context zich intrinsiek aangetrokken voelen om mee te denken en mee te doen? Komen jullie na een periode van inslingeren toe aan het ontplooiën van initiatieven die bijdragen ook daadwerkelijk te gaan 'doen'?

Het is echt niet eenvoudig. Hoewel de bemanningen van de Koninklijke Marine ervaringsdeskundigen zijn in het maken van reizen beseffen juist wij dat in onze vredesbedrijfsvoering de structuur complex is voor een gezamenlijke duurzame reis. We zullen moeten accepteren dat niet elke geplande bestemming de juiste is. Maar ook uit een verkeerd gekozen haven wordt altijd weer vertrokken.

Na de zomer starten eenheden uit de veiligheid-, zorg- en onderwijsketen weer hun reis in vredesbedrijfsvoering. Keep you posted.

Blijf in contact!

- **Bekijk www.Oceansx.nl – Oplossen vanuit beweging**
- **berend@oceansx.nl voor reacties en tips**
- **Volg ons op [@oceansx.nl](https://www.instagram.com/oceansx) en [/company/oceans/](https://www.linkedin.com/company/oceans/)**

<https://vimeo.com/565355161>